

VPLIV NEMŠKIH FAŠISTOV NARAŠČA

Komunisti zapuščajo svojo organizacijo, da se pridružijo narodnim socializmom. — Hitler je pozval narod k orožju. — Razvije fašistovske zastave na monakovskem vojaškem vežbališču.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

Berlin, Nemčija, 30. januarja. — Odpor proti nadvladi industrijalcev se je pojavil v Nemčiji v njeni najbolj usodopolni uri. To je odpor proti industrijskemu stroju, proti produkciji v masah, proti uri, ki zaznamuje delavni čas delavca in proti parni piščalki tvornice.

Celo gibanje si je naredilo ime narodnega socializma, ki pa predstavlja le nemško obliko fašizma. To gibanje je slično tudi proti-tvorniški gibanju, ki se je pojavilo v Indiji na Kitajskem in Japonski. Del je splošnega svetovnega izražanja individualizma, izraz odpora proti preveliki vladi v katerikoli obliki. Gibanje se tudi obrača proti staremu nemškemu paternalizmu ali očetovskemu pokroviteljstvu, a tudi proti komunizmu ter delu tvorniške države, v kateri ima vsak delavec svoje mesto kot kolo v kolesju stroja.

Ker predstavlja to gibanje gluho gibanje ali kot pravijo Francozi "mouvement sourd", je tudi povsem neznan faktor v politiki, ki bo lahko dovedel do številnih, povsem nepričakovanih stvari. Če ne bo uničil sveta, se bo mogoče izkazal kot njegova rešitev. Ker se je pojavilo to gibanje obnemem na nacionalistično reakcijo, ki je sledila boljšeizmu, je vredno, da bo spravilo Evropo v nadaljno dolgo boj in krvoprelitja.

Adolf Hitler, prejšnji avstrijski armadni častnik, je prvi nemški fašistovski voditelj, ki se je znal poslužiti splošnega ljudskega razpoloženja na Bavarskem in uspehi, katere je dosegel, morajo dovesti tudi najbolj lahkovernega do prepričanja, da je to gibanje, s katerim je treba računati, mogoče prav tako važno kot je bil socializem Marxa, ki je dosegel svoj višek v ruskem boljšeizmu.

Narodni socializem se širi po celi Nemčiji z nevrjetno naglieo in treba je računati na možnost, da se bo izpremenil v fašistovsko gibanje, ki bo izpremenilo slehno stvar. Fašistovska ustaja bo izpremenila sedanjo republikansko vladno v nekaj povsem drugega. Razveljavila bi versalsko mirovno pogodbo ter uveljavila povsem nov zemljevid Evrope. Vse to bi storila taka ustaja in razvnetega še več drugih stvari.

Nova fašistovska zastava je bila slovesno razvita na monakovskem vojaškem vežbališču in tri tisoč narodnih socializmov jo je pozdravilo ter priseglo, da jo bo vedno branilo. Hitler je imel govor, v katerem je označil republikance kot izdajalce.

Ko je zaplapolala nova zastava, vzkliknil Hitler:

Nemčija ni imela nobene zastave iz leta 1918, ko je bila spuščena navzdol od časa posvečena stara zastava. Nemčija bo postala gospodar na obeh straneh Rena šele tedaj, ko bo odkorakala v boj pod to novo zastavo.

Voditelj je povedal delegatom iz vseh delov dežele, naj gredo domov ter rekrutirajo ljudi za novo stranko pod geslom: Dol z versalskega mirovne pogodbe! Smrt izdajalcem in verižnikom!

Značilno je, da so postale številne tvorniške organizacije, ki so bile prej komunistične, naenkrat narodno-socialistične in da so poslane v Monakovo svoje zastopnike. Komunistični voditelji, vznemirjeni vsled tega odpada, so napovedali fašistom boj do konca.

Številni monakovski fašisti so nosili pri razviti zastave vojne čelade ter revolverje. Čeprav nemški monarhisti oficijelno nasprotujejo novemu gibanju, se vendar vselej uspehov, katere so dosegli doslej fašisti. Nazadnjaški listi so priobčili nav-

FRANCOSKE ČETE V RUHR OKRAJU.

To je ena prvih slik, ki so dospele v Združene države o zasedbi nemškega ozemlja. Okupacija se je završila po naročilu repariacijske komisije, ker Nemčija baje noče, oziroma ne more zadostiti obveznostim versalske mirovne pogodbe. Zgoraj vidite francoske čete na postaji v Duesseldorfu. Spodaj je vojaška kuhinja.

ITALJANI SE BORE PROTI ZVIŠANJU NAJEMNINE.

Rim, Italija, 29. januarja. — Zadnji dekret, s katerim je bila razveljavljena vladna kontrola, s pomočjo katere je ostala najemnina v Italiji približno na višini kot je obstajala pred vojno ki pa je prisilil marsikatero hišnega lastnika, da je živel od javne dohodnine, je ustvaril nov problem. Kakorhitro je bila kontrola razveljavljena, so zahtevali lastniki hiš preko noči povišanje najemnine, ki je znašala v nekaterih slučajih celi tristo odstotkov.

Posledica tega je bila, da so zavzeli protesti in demonstracije tak obseg, da je morala posredovati policija. Sovražniki ministrskega predsednika Mussolinija ter celo fašistovski najemniki sami so protestirali proti novemu dekretu.

Ob času, ko je bila kontrola razveljavljena, je izdal Mussolini naslednje svarilo: "Če bodo lastniki hiš pokazali, da niso usposobljeni uživati to prostost glede najemnine, bo vlada preklicala dekret".

Pojavil se je tak vihar protestov in javnega ogorčenja, da bo Rim najbrž sledil vzgledu Milana ter omejil povišanje najemnine na štirideset odstotkov.

FAŠISTOVSKO ZBOROVANJE V MONAKOVEM.

Monakovo, Nemčija, 27. jan. — Nemški fašistom se je posrečilo obdržati danes zvečer drvenast dobro obiskanih zborovanj in sicer raditega, ker je policija v zadnjem trenutku razveljavila svoj sklep, da ne bo dovolila teh zborovanj. Voditelj nemških fašistov, Hitler, je obljubil policiji, da bodo zborovanja mirna in da ne namerava "vpriporiti nikakih protivladnih demonstracij".

Hitler se je vozil z avtomobilom od enega zborovanja na drugo in bučno so mu ploskali, ko je izjavil, da so sedaj oči cele Nemčije obrnjene proti Bavarski in Monakovem, kjer se je od nekdanj povdarjalo potrebo "narodnega edinstva".

dušene člane glede delovanja fašistov v Monakovem. Deutsche Zeitung izjavlja, da ima Hitler svoje pristaje dobro v rokah in da so napravili nemški fašisti vladi in državi veliko uslugo, ko so javno izzvali Francoze na boj.

JAKO ZNAČILNA IZJAVA POINCAREJA

Poincare je rekel, da bo francoska armada zapustila Ruhr, kakorhitro bo nemška država placala. — Francija nima namena obdržati zasedeno ozemlje kot trajno posest. — Italija je obnovila svoje posredovalne napore.

Poroča Ferdinand Tuohy.

Pariz, Francija, 30. januarja. — Ministrski predsednik Poincare, ki je imel večeraj zvečer nagovor na ameriške poročevalce, je podal naslednjo definitivno izjavo:

— Francija nima niti najmanjšega namena ostati v Ruhr. Mi smo šli tjakaj v namenu, da prisilimo Nemčijo do plačevanja in odhajali bomo polagoma, ko bo plačevala. Prav nič dobro ni za Francijo biti v Ruhr dolini, s stališča njene varnosti. Ob Remu smo varni, a v Ruhru zavzemamo nevarno pozicijo in mogoče bi se morali umakniti, če bi pokazala Nemčija oborožen odpor. V takem slučaju pa bi seveda napredovali v kako drugo smer.

Vprašal sem ministrskega predsednika, če je resnično, da so topilnice v Lorenski druga za drugo prekinile svoje obratovanje.

— Da, res je, — je odgovoril — in še več jih bo treba zapreti radi pomanjkanja nemškega koksa. Francija pa lahko vzdrži dalj kot tri mesece in vzdržala bo do konca, tudi če bi morala zapreti vse svoje topilnice.

General Weygand je odpotoval danes v Bruselj, da dobi belgijsko dovoljenje za francoski ultimatum, ki bo izdan obnemem z uveljavljenjem carinskih meja, — vsled katerih bo Ruhr okraj popolnoma odrezan od ostale nezasedene Nemčije.

Ko so ameriški poročevalci odšli, so se sestali Poincare, marsal Foch in vojni minister Maginot na konferenci. Prišla so namreč ravno poročila od generala Weyganda in ministra za javna dela, Trocquerja.

Francoski uradniki so zelo optimistični glede izida ruhrskega pustolovstva. Francoske čete store baje vse, kar je v njih moči, da ohranijo dobre odnose s prebivalstvom Porenške.

V svojem pogovoru s poročevalci je omenil ministrski predsednik tudi okoliščine, ki so preyladovale v Franciji tokom nemške okupacije pred petdesetimi leti. — Jaz sem bil takrat deček in

NARODNOSTNI SPOR NARAŠČA V BELGIJI

Belgija, ki izgleda na zunaj kot ena najbolj solidnih evropskih držav, je postala plen narodnostnih bojev.

Bruselj, Belgija, 29. januarja. Protestno zborovanje proti pretvorjenju vseučilišča v Gentu v flamsko, je dovedlo danes tukaj do velikanskega kravala, katerega se je vdeležilo, saglasno s policijo približno sto tisoč ljudi. Več ur je trajal obhod po cestah in več kot enkrat je zadela parada na proti-demonstracije ljudi, ki pa so zaman skušali preprečiti manifestacijo. Spopadi s policijo so bili pogosti in aretiranih je bilo več kot sto ljudi, med katerimi je bilo dosti ranjenih.

Demonstracije je priredila "Narodna liga za obrambo jezikovne prostosti". Posebni vlaki so privedli v glavno mesto na tisoče in tisoče ljudi iz vseh province dežele, tako iz Flamske kot Valonske.

Častno mesto na čelu velikanske demonstracije je bilo prideleno delegaciji iz flamskih okrajev Belgije.

Pariz, Francija, 29. januarja. V nekem komentarju glede velike demonstracije, ki se je završila v Bruslju, pravi urednik lista "Matin", da ne pomenja jezikovni spor med prebivalstvom Belgije nikake državljanske vojne. On trdi, da je bila demonstracija vpriporjena izključno le v namenu, da se izroči tri petije kralju, poslanski zbornici in ministrskemu predsedniku. Te petije zahtevajo baje le prostost in enakovrednost za Francoze in Flamce ter enake prilike za oba jezika.

seldorf s Hatingen in drugimi kraji.

Francozi trdijo, da so Nemci iz zlobnosti prerezali žice glavne brzojavne črte med Essenom in Duesseldorffom, ki ovira stik med posameznimi francoskimi vojaškimi oddelki. Nemci pa trdijo, da so Francozi sami prerezali te žice ter navajali "krivdo na Nemce. V rovin in tvornicah gre delo naprej in meja med Ruhrrom ter nezasedeno Nemčijo je še vedno odprta.

Stavka se je pričela širiti med železniškimi uslužbenci v starem zasedenem ozemlju. Aix la Chapelle ter železnica, vodeča v Kolín, sta naturalizirani in nobenega premoga tudi ni na ostalih glavnih črtah.

Berlin, Nemčija, 30. januarja. — Italija je stavila nadaljno ponudbo, da posreduje med Nemčijo in Francijo glede Ruhr okraja in čeprav je Berlin pred enim tednom zavrnil slično ponudbo, je postal sedaj nekoliko manj odporen.

Razentega pa se je znatno izpremenilo tudi razpoloženje nemških veleindustrijalcev, čeprav zatrjujejo njihovi listi, da se ne bodo nikdar udali. Frankfurter Zeitung je pričela namigovati, da bodo najbrž lastniki rorov v Saar okraju posredovali med nemškimi in francoskimi industrijskimi magnati.

Socialisti so tudi neoficijelno pozvali vlado, naj skuša sklicati novo konferenco s Francijo, da določi skupno svoto vojne odškodnine ter pozabi na svojo prisego, da se ne bo pogajala s Francozi, dokler slednji ne bod ozapustili nemškega ozemlja.

Socialisti pravijo, da ne morejo za večno vzdržati discipline v svojih vrstah proti Francozom, ki so pokazali precej popustljivosti napram nemškim delavcem v Ruhr okraju.

SAVEZNICI V STRAHU PRED NOVO VOJNO

Ker se boje izbruha nove vojne, si zavezniški delegati na vse načine prizadevajo preprečiti možnost razkola.

Lausanne, Švica, 30. januarja. Konstruktivni upli so bili uveljavljeni v namenu, da izvedejo svoj pritisk na delegacije, ki se vdeležujejo konference glede bližnjega izтока. Na ta način skušajo, ti upli zmanjšati možnost razdora in razpusta konference, ko bo v sredo predložen Turkom zavezniški osnutek mirovne pogodbe.

Čeprav je ostala zavezniška fronta nepretkana, je vendar opaziti jasne znake, da ne bosta vsaj Francija in Italija pristali v nobeno postopanje, ki bi imelo značaj ultimata na naslov Turčije, ko jim bo izročen osnutek zavezniške mirovne pogodbe.

Turki so pričeli kazati znamenja obupa. Osnutek pogodbe jim je bil izročen danes privatno. Obstaja iz več kot sto in petdeset strani, pisanih na pisalni stroj ter vsebuje številne klavzule, katerim Turki brezpogojno nasprotujejo in številne nadaljne, vrnjene v zadnjem trenutku, katerih sploh ne morejo razumeti.

Osnutku pogodbe je prideljen osem dogovorov, ki se tičejo ožin pri Bosporu in Dardanelah, statusa inozemcev v Turčiji, albanske izjavo glede odplačevanja otomanskega dolga, trgovsko pogodbo s Turčijo, proglašenje premirja, zameno prebivalstev ter izmenovo vojnih jettikov med Turčijo in Grško.

Zadnja dva dogovora bosta danes podpisana od zastopnikov Grške in Turčije.

Angorski delegati so prišli polagoma v tako razpoloženje, da ne zapuajo kratkoma nobeni stvari, katero predlože zavezniški in da se obotavljajo priti do končnega sklepa.

Če bo dala turška delegacija v sredo odgovor, ki bo dovoljeval nadaljna pogajanja glede bistvenih klavzul, je zelo vrjetno, da bosta ostali francoska in italijanska delegacija še nadalje v Lausannu, čeprav se drži lord Curzon svojega objavljenega programa, da bo odpotoval v petek.

Odpotovanje lorda Curzona je navidezno popolnoma upravičeno vsprico nujnih dolžnosti, ki ga kličejo v London, vendar pa se domneva, da se bodo zastopniki ostalih zaveznikov dvakrat premislili predno bodo zapustili konferenco, dokler je še vedno nekaj upanja na končni uspeh.

Poslanik Child, glavni predstavitelj Združenih držav na konferenci, je prevzel važno ulogo, ko skuša spraviti v soglasje nasprotujoče si nazore raznih delegacij.

V slučaju, da bi se konferenca izjalovila, bi se pojavile vznemirljive možnosti, ki so jasno razvidne iz poročil o gibanjih čet ter o nadaljnjih pretečih gibanjih čet.

Rusija in Turčija sta baje pripravljeni podpisati poseben dogovor, na temelju katerega bo prihitela Rusija Turčiji na pomoč v slučaju obnovenja sovražnosti ter zasedla Mezopotamijo, s čemur bi jo končno iztrgala Angliji.

NEMŠKA MARKA JE ZOPET STRAŠNO PADLA.

New York, 29. januarja. — Danes zjutraj so notirali nemško marko, v soglasju s sporočili iz Evrope, nižje kot kdaj poprej. Za en ameriški dolar je namreč mogoče dobiti 32,000 nemških mark.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo nanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Vselej se bomo naše omejevali:

Jugoslavija:

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačanje "Kr. poštni čekovalni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pošt na hitro izplačilo najugodnejše.

100 Din.	\$ 1.10	K 400
200 Din.	\$ 2.05	K 800
500 Din.	\$ 4.90	K 2,000
1000 Din.	\$ 9.60	K 4,000
2000 Din.	\$ 19.00	K 8,000
5000 Din.	\$ 47.00	K 20,000

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačanje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadra.

50 lir	\$ 2.90
100 lir	\$ 5.50
300 lir	\$ 15.60
500 lir	\$ 25.50
1000 lir	\$ 50.00

Na polnopravna, ki presegajo mezo dvajsetstotil kron ali po dvajsetil iz doveljavljamo po magolnosti do posredni papir.

Vrednost kronam, dinarjem in lirah sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne ome vspraj. Računamo po ceni onega dne, ko nam daste poslan denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

33 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo: Jadranska Banka.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK BAKER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za celotno leto	\$7.00
Za celotno leto	za celotno leto	\$13.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

Dopis brez podpisov in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito poravnava. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje številke naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

POSLOVANJE DRŽAV. TAJNIKA

Državni tajnik Hughes je dosegel rekord. On je edini državni tajnik, ki je sploh kdaj vodil zunanje zadeve Združenih držav na tak način, da ni ugajal nikomur, dočim je bil na poti vsem.

Dosti je takih, ki opravičujejo državnega tajnika, a podpornikov nima nikakih, ker sploh ni ničesar, kar bi bilo mogoče podpirati. Hughes ima mogoče dosti občudovalcev, ki bi radi soglašali z njim glede skoro vsake stvari, ki pa ne morejo izvesti kaj dela in kaj bi rad storil ter mu ne morejo vsled tega nuditi potrebne pomoči in utehle. Nemožeče pa jim je podpirati izključna zanikanja.

Nikdo ne more spoznati v sedanjem državnem tajniku onega Charles E. Hughesa, ki je bil nekoč governor države New York. Oni Hughes je bil vedno močan, agresiven ter prepričevalen. Tudi ne more nikdo spoznati v sedanjem državnem tajniku onega Charles Hughesa, ki je bil sodnik najvišjega sodišča Združenih držav, zmožen predstavljati ter razlagalec postave.

V sedanjem državnem tajniku pa lahko spoznamo onega Charles Evan Hughesa, ki je bil leta 1916 kandidat za predsedniško mesto Združenih držav. V sedanjem tajniku spoznamo takoj takratnega kandidata. Hughes je bil kot kandidat za predsedniško mesto strog kritik predsednika Wilsona, a nezlomljiv v svojem odporu proti zahtevi prijateljev in pristašev, da definira svojo lastno politiko. Korakal je za Rooseveltovimi junjerji, ki so zahtevali vojno z Nemčijo, a se je gibal prav tako varno med nemškimi in irskimi volileci, ki so proklinjali Wilsona radi njegovih zavestniških simpatij. Korakal je ponosno z bojevitim iztočkom ter ni manj ponosno z miroljubnim zapadom, z militaristi in proti-militaristi. Nobeno vprašanje ni imelo toliko strani, da bi se jih ne lotil vseh še predno je bila kampanja končana.

Mr. Hughes si je stavil leta 1916 težavno nalogo, in izid volitev je pokazal, da je bila ta naloga povsem nemožeče podjetje. Človek bi povsem upravičeno pričakoval, da se bo državni tajnik Hughes skušal izogniti napakam, katere je napravil leta 1916 kot predsedniški kandidat. Očividno pa je bilo njegovo takratno obnašanje temelj vseh njegovih sedanjih političnih manevrov.

Skušal je uveljaviti svojo lastno inozemsko politiko, ki bi zadovoljila Hiram Johnstone, člane "bataljona smrti", ki bi zadovoljila republikanske rezervacioniste starega kova, ki so sledili senatorju Lodge-u in obenem tudi republikanske liberalce. Dosegel pa ni ničesar drugega kot odpuščenje vseh teh političnih elementov.

Pristaši Johnstone ga karajo, ker ni bil absolutno za izolacijo in ker se je pomešal nekoliko v vsako stvar. Redni republikanci so proti njemu, ker je izjalovljenje njegove lastne politike v veliki meri pripomoglo k diskreditiranju republikanske stranke. Nadaljni pristaši republikanskega režima pa ne morejo razumeti, zakaj je državni tajnik dovolil senatorju Borah-u predložitev edinega konstruktivnega programa, ki je sploh kdaj obetala kaj uspeha.

Vse to je zelo presenetljivo za ljudi, ki se spominjajo Hughesa kot governorja ter sodnika najvišjega sodišča. Povsem jasna in enostavna pa postane cela stvar, če pozabimo na vse drugo ter se spomnimo Hughesa kot predsedniškega kandidata. Državni tajnik Hughes dela sedaj to, kar je delal kot predsedniški kandidat leta 1916, da se namreč izogiba vsemu, čemur se je mogoče izogniti ter upa, da se bo pripetilo nekaj povsem nepričakovane, kar bo rešilo položaj.

Dopisi.

New York City.

Ker bolj malokaterkrat čitam kak dopis iz našega velemissa v Glasu Naroda, sem se namenil napisati par vrstice.

Novosti nimam. Predpust je tudi to leto bolj kratek, tako da fantje in dekleta nimajo dovolj časa za domenitev zakonskih zvez.

Na društvenem polju se pa že precej gibljemo, najsihoda že te ali one vrste društva, katera nam nudijo v gotovih presledkih zabave in razvedrila s predstavami, gim letom prišel iz domovine dr. prireditelj so ponajveč namenjeni širšejo slovenskih naselbinah širom Združenih držav in prosim mi.

Upam, da je že javnosti precej znano, da je nekako pred poldru-meskaradami itd. Prebitki sličnih družbo so ponajveč namenjeni širšejo slovenskih naselbinah širom Združenih držav in prosim mi.

ladorov za omenjene "Mladinske domove" v Sloveniji. Ker tudi nas nekoliko veže dolžnost, zavzeti se za te sirote v domovini, zato se je sklenilo pri pevskem in dramatičnem društvu "Domovina", prirediti zabavo, pri kateri bo sodelovalo iz prijaznosti slov. pevsko društvo "Slavec". Prebitki je namenjen za podporo Mladinskih domov. Zabava se vrši na pustno nedeljo dne 11. februarja v dvorani na 62 St. Mark's Place v New Yorku. Na vsopredju je petje, igra, v igrah in komedijah prosta zabava. Cenjena društva so prošena, ako mogoče to vpoštevati. Obenem so vabljeni vsi rojaki in rojakinje na obilen poset zabave na pustno nedeljo na korist slovenskim sirotam.

Za društvo "Domovina"

A. Jerman.

Richwood, W. Va.

Ker že dolgo ni bilo dopisa iz te naselbine v Glasu Naroda, namenil sem se napisati nekoliko vrstic. Ker vsak dopisnik ponavadi prične z delom, bom tudi jaz omenil tukajšnje delavske razmere.

Delamo vsak dan, ako le vreme dopušča, samo plača je tako pičila, da se komaj preživimo. Ker smo zaposleni v šumah, še nekako izhajamo, ker ni drugih stroškov kakor za hrano in obleko. Ako bi človek delal v mestu za tako plačo, bi pa nikakor ne mogel izhajati, ker v mestu je treba boljše obleke in tudi kake zabave. V šumi ni nič zabave in ni glodalšč in obleka samo delavna zadostuje, praznične itak ni za kaj kupiti, ker gospodje delodajalci ne privo-lijo delavcu, da bi se preživel, kakor bi se spodobilo.

Dne 21. januarja je preminula priljubljena rojakinja Helena Obreza. V najlepši starosti 34 let je umrla v Sacred Heart (sv. Sreča) bolnišnici v Richwoodu. Doma je bila iz Podkramnika pri Čerknici. Zapuščala žalujočega soproga in sedem nedorastlih otrok, od katerih eden je v stari domovini. Pogreb se je vršil dne 23. januarja po katoliških obredih. Naj ji bo lahka ameriška gruda! Žalujejo družini pa moje sožalje.

T. P. Miller.

Iz Slovenije.

Žalostne posledice hujkanja.

Iz Ptujja poročajo: Nedavno se je odigrala v ptujski okolici tragična drama sovražstva klerikalec napram Sokolom. Sim ene najuglednejših rodbin pri Sv. Lovrenču je moral umreti pod nožem Orla. Ni bila njegova roka, ki je vodila ostru nož, temveč je bil le orodje v rokah domačega župnika in kaplana. "Slovenskega Gospodarja" in "Straže", ki so prestrigli Sokola nit življenja. Pogreb nedolžne žrtve je bil veličasten. Ves ptujski in sv.lovrenški Sokol in njegov naradžaj sta se poleg ptujskega civilnega prebivalstva udeležila pogreba. Za krsto se je vozil njegov oče, napreden možak in star bojevnik za svoje ideje. Akademik Hiti, ki mu je hotel župnik preprečiti, da govori, je imel krasen govor o sokolski ideji. Župnik ni hotel opraviti običajnih pogrebnih molitev; na domostil ga je posestnikov sin Brepecelj iz Sv. Lovrenča. Ogorčenje med prebivalstvom je nepopisno; uboga žrtev kliče po pravici.

Imenovanja v državni službi.

Kakor objavljajo "Službene Novine", je vladni svetnik Mihael Murko imenovan za načelnika oddelka za socialno politiko v Sarajevu v 4. činovnem razredu, vladni svetnik v oddelku za socialno politiko v Ljubljani Evald Hovan-ski pa je pomaknjen v 5. činovni razred. Tajnik 3. razreda pri ob-lastni inspekciji dela v Splitu dr. Karel Dobida je imenovan za in-spektorja 2. razreda.

Pride pred poroto.

Iz Zidanega mosta poročajo: Električar Stepan Laznik, o katerem se je svojčas poročalo, da ga je njegova žena hotela ustreliti, a ga je samo ranila na glavi, je v bolnišnici v Celju umrl. Njegova žena pride pred porotnike.

Napredek laških Slovencev.

Iz Laškega poročajo: Lep napredek moramo zaznamovati laški Slovenci z dnem 18. dec., ko je prešel znani "Spar-und Vor-

HRANITE

LABELNE

MAGNOLIA
IN
STAR MLEKO

ZA DRAGOCENA DARILA

IMEJTE NEKAJ KAN
V SVOJI SHRAMBI

PIŠITE NA KATERIKOLI
NASLOV NA DRUGI STRANI
LABELNA ZA ILU-
STRIKANI SEZNAM DARIL

"Izplača se hraniti labelne."

Vesreča ali zločin.

Iz ... poročajo: V jarku Zapole so našli posesnika Korbarja s preklano glavo mrtvega. Ali je bil ubit, ali pa je sam padel tako nesrečno, še ni donano. Bil je splošno spoštovan in priljubljen mož. Ko se je vračala posest-nica Selič iz Radeč proti Podkraju, je prišel od strani kamen in jo zadel s tako silo v čelo, da se je žensko onesvestila. O zlikovcu ni duha ne sluha.

Ispit za rezervne artiljerijske poročnike

v dijaški bateriji v Nišu je položilo 1922. leta 25 kandidatov, med njimi tudi štirje Slovenci, in sicer Joško Muri iz Jezerskega, Rudolf Sevnik iz Župelevec pri Baežicah, Rafael Lipovec iz Sevnice in Joško Puki iz Ljubljane. Vsi štirje Slovenci so napravili izpit s prav dobrim uspehom.

Peter Zgaga

Francoski petelin naj se še tako napenja, toda nemška koklja mu ne bo valila zlatih jaje

Na svetu je pa res vse mogoče. Celo Slavec in Domovina bosta skupaj nastopila na pustno nedeljo.

Nastane veliko vprašanje: ali je Domovina malo bolj na hoj-ladri, ali se je "pa Slavec pokato-ljaničil?"

V soboto bo v Sokolovni vese-lica Slovenskega Delavskega Podpornega Društva. Igrala bo Jugoslovanska glazba.

Resno svetujem vsakomur, naj prinese razen drugih potrebščin tudi steklenico žinžerela seboj. Zadnjič so ga namreč prodajali po dolarju steklenice. In vsak naj ima za vsak slučaj malo va-te za ušesa, kajti boben dotične "glazbe" je izvanredno močan.

Zadnji čas je, da se vrši letna seja J. R. Z., in naj na seji pa-metni možje neumnim možem po-vedo, naj ostane premoženje ne-dotaknjeno, da pametni možje, kaj pametnega ukretno.

Sedanjí odbor naj obdrži samo tajprajter in sto listov popirja, da bo lahko napisal svoj zagovor, oziroma pismeno prosil vse za od-puščanje.

Glasilo S. N. P. J. je imele na razpolago nebroj kolon za prido-bivanje darovalcev v Miljondol-larski sklad.

Sedaj, ko so se oglasili pro-stantje, stoji na strogo katoli-skem stališču, da namreč ni pri-poročljivo dati nasprotniku be-sedo.

Listnica.

A. B., Chicago, Ill. — Ne, Char-lie Chaplin ni bil rojen v Dom-žalah. Da, v Jugoslaviji je še vedno monarhija. Ne, o gospodu komisarju ni nobenega sledu. Iz-vedel sem le toliko, da bodo go-spod postali pravi proletarce, če bo belgrajska vlada še nekaj ča-sa zadrževala mesečno plačo. Go-spod komisar ne kupuje več pav-dra pri Wanamakerju. Sedaj ga kupujejo v teneent štoru. Kmalu bo pa čisto navadna ajdo-va moka dobra. Palčke tudi ni-majo več. Kot sem slišal, razpo-marelo, ko dobe Glas Naroda v roko.

Najnovejše ženske nogavice so pravi kašipot nevednemu človeku. Pri gležnju je uvezena pušči-ca, ki kaže navzgor.

Hvala lepa, za dober svet. Si-er nam je pa znano.

To se je zgodilo pred par dnevi v Downtownu: Tam živita huda žena in poko-ren mož. Nekega jutra se je žena jako slabo počutila. Stokala je in tarnala, da nikoli tako.

Pol življenja bi dala za ste-klenico Marija-celjskih kapljic — je vzklila slednjič.

Mož se je zavlil v sukno, vzel klobuk in zdiljal na cesto.

Po preteku nekaj minut se je vrnil z dvema steklenicama Ma-rija-celjskih kapljic.

Takoj ga je nahrulila žena: — Saj sem te poslala samo po-eno steklenico.

— Da, toda rekla si — je od-vrnil. — da bi za eno steklenico dala pol življenja. Zato sem ti dve prinesel.

JOJAKE opo-
zarjamo, da
je cena za

"Slovensko-Ameri-
kanski Koledar" i-
sta za Jugoslavijo
kot za Ameriko —
40 centov.

Pokljite nam svo-
to in naslov svojega
prijatelja v starem
kraj in pošlali mu
bomoknjigo narav-
nost.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katni. Jednuta

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik LOUIS BAILANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnih: JOHN MOVERN, 613 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOSEPH V. GRAHKE, 643 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 276 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1134 W. 15 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4523 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Druževalni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STEHLIC, 404 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 638 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje so uradni sved kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na pred-sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška splošnega naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obliin pristop. Kdor veli postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Italjani nadaljujejo z intrigami.

Beograjske "Novosti" poroča-jo iz Beljaka, da se preko Koroške vozijo vlaki s sanitetnim ma-terijalom iz Italije v Budimpešto. Na kolodvoru se je dognalo, da se v vagonih nahaja orožje in muni-cija; ker vagon spremljajo fashi-sti, se sklepa, da je v to stvar za-pletena tudi službena Italija. Tudi potniki, ki prihajajo iz Ulčinja, pripovedujejo, da se iz Barja pre-ko morja v Sv. Ivanu Medun-skem izkrcavajo Črnogorci ter orožje za upornike v Črni gori.

Prva dvorna dama.

Kakor smo že javili, je aglita predsednica Narodnega Ženskega Saveza SHS, gospa Danica Dim-Hristiceva, odlikovana z zaupa-nem krone. Poverjena ji je bila dolžnost dame, ki bo stalno okoli kraljice. Njena naloga je, sezna-ti kraljico tudi z življenjem in delovanjem jugoslovanskih žens-kih organizacij, ki so povečini včlanjene v Narodnem Ženskem Savezu. Predsednica bo še nadalje vodila glavne posle Saveza. Ako bi bila kdaj zadržana, pa jo nadomešča najstarejša članica uprave, ga. Danica Solarićeva, predsedni-ca beograjskega ženskega dru-štva. — Za drugo dvotno damo bo imenovana, kakor poroča beograjsko "Vreme", gospa Dora Gjun-gjerska, soproga znanega novosa-dskega veleindustrijskega dr. Gede-rona Gjunggjerskega.

Češkoslovaška vlada za jugoslov. slepe invalide.

Iz Beograda se poroča: Udruže-nje invalidov je prejelo od češko-slovaške vlade 10,000 češkoslovaš-kih kron kot božično darilo za jugoslovanske slepe invalide.

Stoletnica Grge Martića.

Sto let je poteklo, odkar se je rodil znani prosvetni in narodni delavec fra Grga Martić. V dobi-ko je Bosna ječala pod turškim jarmom in tudi pozneje, ko je pri-šla pod še hujše avstro-ogrsko su-ženstvo, je bil fra Grga Martić dobi duhi, ki je z rodoljubno pes-mijo neprestano bodril obupani naš življenj v Bosni in krepil nje-govo narodno zavest. Grga Martić je bil ugleden član frančiškanskega reda in prežet velike ljubezni napram svojemu narodu, v čigar vstajenje je trdno veroval.

Nov omladinski list.

V Zagrebu je pričela izhajati revija "Mlada Jugoslavija" kot centralni organ kluba "Janušići". List se bo bavil z vsemi vprašanji, ki se tičejo omladinskih pokretov. List je že izhajal v Dubrovniku, odslej pa bo v Zagrebu, da pride bolj v centrum države.

Prevoz v inozemstvu padlih vo-jakov.

Vojno ministristvo je v svoj pro-račun za leto 1923. postavilo svoto 10 milijonov dinarjev za prevoz srbskih in inozemstvu padlih čast-nikov in vojakov v Jugoslavijo. Rodbinam, ki nameravajo same prepeljati svoje padle sotrodnike

v domovino, se bodo dovolile znat-ne olajšave iz sredstev tega kre-dita in posojila onim, ki si izpo-slujejo dovoljenje za prevoz.

Monopolska uprava za svoje uradnike.

Iz Beograda poročajo, da je uprava monopolov kupila v Beo-gradu hko, v kateri bo stanovalo 48 rodbin, katerih člani so zapo-sleni v upravi monopolov.

Vojaški begunci iz Madžarske.

V zadnjem času se zelo pogosto pojavljajo slučaji, da prihajajo madžarski vojaški begunci v več-jih skupinah na jugoslovanski te-ritorij, kjer prosijo za zaščito ob-lasti. Tako je pred kratkim do-spelo več madžarskih vojaških be-guncev v Horgoš. Begunci pripo-vedujejo, da postopajo madžarske vojaške oblasti z njimi zelo kruto in da je tudi hrana, katero dobi-vajo, povsem nezadostna in slaba. Radi teh okolištin vlada v ma-džarski vojski velika maloduš-nost. Jugoslovanske oblasti kaznu-jejo vojaške begunce, ki prekora-čujejo brez dokumentov mejo z za-porom do 14 dni. Sumljive osebe se iztirajo takoj nazaj.

Borba z bolgarskimi komiti.

Iz Skoplja poročajo, da so v ne-ki šumi blizu sela Korali opazili topol bolgarskih komitov. Orožni-štvo je obklopi šumo in ker se ko-mite niso hoteli vdati, prišlo je do ljute boje. Komite so končno po-begnili, pustivši dva mrtva.

Tragična smrt sodnika.

V Somboru je Živanka Kolare-vič v prepiru z revolverjem ustrelila svojega moža, dr. Kolarevića. Kakor poročajo iz Sombora, se je dr. Kolarević pred tremi leti iz ljubavi poročil s svojo sedanjo že-no, bivšo pisarico, znano sombor-sko lepoticco. Ko se je narodilo prvo dete, pa se je med zakonca-ma prišel prepir, ker se Živanka ni nič kaj brigala za svojega otroka. Tudi sedaj je prišlo do srdi-tega prepira med njima. Živanka je pograbila revolver in ustrelila na moža, ki je bil smrtno zadet in je kmalu nato umrl.

Zvečala na železniški postaji.

Na postaji Sisak se je ponesrečil železniški kurjač Martin Klančar. Stal je na tiru in gledal odhajajo-če vojaške, ko se je nenadoma pri-peljal stroj ter mu stisnil prsni koš. V brezupnem stanju so ga prepeljali v bolnišnico.

Morilec žene obsojen na smrt.

Beograjsko okrožno sodišče je obsodilo na smrt 23letnega Stanka Stovanovića, kočijaza, ki je v noči med 26. in 27. septembrom umoril svojo ženo Hinko s 27 vbodljaji z nožem. Morilec je svoj čin pri-znal, pač pa je odločno zagovarjal svojo ljubico Cveto, ki je tiščala njegovi materi usta, da ni mogla kričati, ko je sin ubijal ženo. Zlo-čin se je namreč izvršil v temni noči, ko se ni nič videlo, toda mo-ričeva mati je vseeno spoznala Cveto, ki je bila obsojena zaradi sokrivde na 20 let težke ječe.

Prosper Mérimée:

K a r m e n.

(Nadaljevanje.)

— Ne, — sem dejal, — Garcia je sovražnik, a moj tovariš je vendarle. Morda te ga rešim lepega dne, toda opraviš bova tako, kakor je navada pri nas doma. Cigana me je storil le slučaj; v nekaterem pogledu mislim ostati vedno svobodni Navaree.

Povzela je: — Ti si žival, bedak. — pravi praveci "paillo". Takšen si, kakor pritlikavec, ki misli, da je zrasel, če je pljunil daleč. Ne ljubiš me, hodi z bogom!

Rekla mi je — hodi z bogom — a jaz nisem mogel. Obljubil sem ji, da se vrnem k tovarišema in z njima počakam Angleža; ona pa mi je dala besedo, da bo bila, dokler se ne odpravita z Gibraltarja v Rondo. Ostal sem v Gibraltarju še dva dni. Predzvečer me je posetila preoblečena v mojem prenočišču. — Odpotoval sem; tudi jaz sem imel svoj načrt. Ko sem dospel na mesto stanovanja, sem vedel kraj in uro, kod in kdaj pride Karmen z Angležem. Dankair in Garcia sta me pričakovala. Prenočili smo v gozdu pri ognju od smrekovih storžev, ki je gorel, da je bilo veselo. — Rekel sem Garcia, da bi pokvarila. Sprejel je. Pri drugi igri sem mu dejal, da goljufa; toda on se je začel smejeti. Tedaj sem mu vrnil karte v obraz. Hotel je pograbit svojo trombačo; jaz pa sem stopil nanjo, rekoč: "Pravi, da prekašaš z nožem najboljšega mallaškega pretepača. Ali se hočeš poskusiti z menoj?" Dankair naju je hotel spraviti naračun. V tem sem bil parkrat udaril Garcia s pestjo. Gnev ga je storil pogumnega; potegnil je nož, jaz pa svojo. Oba sva vrela Dankairju, naj se umakne in nama pusti proste roke. Videl je, da naju ni moči ustaviti, pa je stopil v stran. Garcia se je bil že sklonil v dve gube kakor mačka, ki hoče zaskečiti miš. V levici je držal klubok, da bi z njim stregel sunke, v desnici pa nož naravnost naprej. Takšen je njegov andaluški nastop. Jaz sem se postavil po navarsko; pokoncu, s prsi proti njemu, levo roko vzdignjeno, levo nogo naprej, a nož sem držal ob desnem stegnu. Sinil je vame kakor pušica; zavrtel sem se na levi nogi, tako da je sunil v prazno; zato pa sem ga jaz pogodil v grlo in nož se je zadril tako globoko, da sem mu bil s pestjo pod brado. Obrnil sem rezilo s tako močjo, da se je zlomilo. Bilo je končano. Curek krvi, debel kakor moja laket, je vrzel rezilo iz rane. Garcia je telednil na zobe kakor hlod in se ni več gnil.

— Kaj si storil? — je rekel Dankair. — Poslušaj, — sem mu dejal: — midva nista mogla živeti vkup. Jaz ljubim Karmen in jo hočem imeti sam. Sicer pa je bil Garcia lopov; se zdaj ne morem pozabiti, kako je napravil z ubogim Zaplato. Zdaj sva samo dva, a midva sva dobra fanta. Reci, ali hočeš biti moj prijatelj na življenje in smrt?

Dankair mi je dal roko. Njemu je bilo že petdeset let. — Hudši naj vzame zaljubljenost! — je vzkliknil. — Da si mu rekel, bi ti bil prodal Karmen za pijaster. Samo dva sva ostala; kako naj opraviš jutri? — To skrb prepusti meni, — sem odgovoril. — Zdaj se smejem vsemu svetu v brk.

Pokopala sva Garcia ter preiskala svoje taborišče na dvesto korakov v stran. Drugi dan sta res prispela Karmen in njen Anglež z dvema megarjema in slugo. — Anglež je moj, — sem rekel Dankairju, — prepodi one tri, saj itak niso oboroženi. — Anglež je bil pogumen. Ustrelil bi me bil, da mu ni Karmen izpodbila roke. Z eno besedo, spet sem si bil osvojil Karmen tisti dan in prvo, kar sem ji rekel, je bilo, da je vdova.

— Ti boš pač vedno lilipendi, — mi je dejala, ko je svedela, kako se je zgodilo. — Tvoj navar-

ski nastop je prisodil; on je upihnil marsikoga, ki je bil sprotnejši od tebe. Njegova ura je prišla, to je tisto. A tudi tvoja pride.

— In tvoja, — sem odgovoril, — ako mi zda, ne boš dobra roka. — Magari, — je dejala ona: — večkrat sem videla v kavinem usodku, da nama je poginili skupno. Eh, naj bo, kar hoče!

In zaročjala je s kastanjetami kakor vedno, ako je hotela premagati kako nevrščeno misel.

Človek se izpizabi, kadar jame govoriti o sebi. Vse te podrobnosti vas gotovo dolgočasijo, a saj bom kmalu pri kraju. Življenje, ki smo ga živeli, je trajalo dokaj dolgo. Midva z Dankairjem sva si bila pridružila nekaj tovarišev; tihotapili smo, in večsi, priznati moram, smo tudi ustavliali ljudi na veliki cesti, toda le v skrajni stiski, ako ni bilo drugega izhoda. Drugače pa s potniki nismo ravnali grdo, zadovoljili smo se s tem, da smo jim pobrali denar. S Karmen sem bil nekaj mesecev zadovoljen; koristila nam je pri naših podjetjih kakor dotlej, s tem, da nas je opozarjala na dobre prilike, ki so se ponujale. Bivala je bodisi v Malagi, bodisi v Kordovi ali pa Granadi; toda na mojo besedo je pustila vnaprej vse drugo in se je sešla z menoj v kakim osamljenem krčmu ali celo v našem taborišču pod milim nebom. Samo enkrat me je pripravila v skrb; bilo je v Malagi. Zvedel sem, da je vrgla svojo mrežo na težkega bogataša, trgovca, s katerim je hotel ponoviti gibraltarsko šalo. — Ne meneč se za Dankairjevo odgovorjanje, sem se vzdignil ter prišel v Malago o belem dnevu; poiskal sem Karmen in jo takoj odvedel s seboj. Grdo sva se sporekla.

— Ali veš, — mi je dejala, — da te zdaj, ko si zares moj rom, ne ljubim več tako kakor prej, dokler si mi bil ljubček? Ne maram, da bi me kdo trafil, nikar pa še komandiral. Biti hočem svo bodna in delati kakor se mi zljubi. Pazi, da me ne pripraviš do skranosti! Ako me boš jezil, si najdem fanta, ki naredi s teboj tako, kakor ti z Enookim.

Dankair naju je spravil; toda zabrusila sva si bila nekatero besedo, ki se je zagrizla v srce. — Nič več ni bilo med nama po starem. Kmalu zatem nas je doletela nesreča. Vojništvo nas je zalotilo. Dankairja in še dva tovariša so ubili, dva druga pa ujeti. Jaz sem bil težko ranjen in bi bil padel vojnikom v roke, da nisem imel svojega vrelga konjica. S kroglo v sebi in upehan do smrti sem se skrivil v gozdu z edinim tovarišem, ki mi je ostal. Omedlel sem, ko sem stopil s konja, in mislil sem, da mi je erkni v hosti kakor zajcu, ki ga je oškropil svinec. Tovariš me je zanesel v votlino, ki smo jo poznali ter šel nato po Karmen. Bila je v Granadi in je prihitala takoj. — Štirinajst dni se ni genila od mene. Ni vam zatislila oči; stregla mi je s takšno spretnostjo in pozornostjo, kakor ni nikoli ljubljena ženska ljubljenuemu možu. Kakor hitro so me držale noge, me je odvedla prav na skrivaj v Granado. Ciganka najde povsod varno zavetje; hiša, v kateri sem preživel dobrih šest tednov, je stala za dvojce vrat od hiše sodnika, ki me je škal. Dostikrat sem ga videl izza vetrnice, ko je stopal mimo. Nazadnje sem bil okrevan, tako v bolniški postelji sem bil preudaril marsikaj in sem se namenil začeti novo življenje.

Rekel sem Karmeni, da bi ostala Španijo in se poizkusila posetno preživeti v Ameriki. Ona pa se mi je smejala v obraz. — Mi nismo ustvarjeni za to, da bi sadili zelje, — je dejala; naša usoda je živeti na stroške paillov. Glej, pogodila sem se z Natanom - ben - Jožefom v Gibraltarju za novo kupčijo. Dobil je podjatev bombazevine in čaka samo še tebe, da jo spraviš dalje. On ve, da si živ in se zanaša nate.

— Ti boš pač vedno lilipendi, — mi je dejala, ko je svedela, kako se je zgodilo. — Tvoj navar-

Skrivnosti morskih globin.

Velovite vodno množine svetovnega morja pokrivajo dve tretjini zemeljske površine in zapirajo človeškemu očesu pogled v skrivnostne morske globine. Vendar človeka ne ovirajo divji viharji na morju, da prodre in raziskuje ogromne morske globine, — kajti viharji se poležejo že v gornjih vodnih plasteh in že v globini sto metrov vlada večni mir. Strašna tema, ki objame človeka že v razmeroma majhni globlini, in ogromni pritisk neizmerne so raziskovalcu omogočili raziskovalcu osvojitve morskih globin.

Zato je človeški duh moral izumiti priprave, ki — dotikajoč se morskih tal — prinašajo znanosti to, kar je človeku samemu popolnoma nemogoče. Že v osemnajstem stoletju so bili raziskovalci na razpolago važni podatki, a šele nepričakovani razvoj tehnike v drugi polovici 19. stoletja je ustvaril instrumente, ki s raziskovalcu omogočili raziskovanje morskih globin in reševanje težavnih nalog. Vrsto velikih uspehov morskega raziskovanja je otvorila v letih 1874. do 1876. angleška Challengerjeva ekspedicija, kateri so kmalu potem sledile atlantska Planktonova ekspedicija ter ekspedicija — Baldvija in nemška južnopolarne ekspedicija, ki so vse dosegle nepričakovane uspehe.

Tako nam je danes znano, da znaša največja morská globina 9780 metrov, in sicer vzhodno od filipinskih otokov, torej približno tisoč metrov več kot višina — Mount Everest, najvišje gore na svetu. Večni mir vlada v neizmernih stoječih vodnih množinah, katere nimajo močnejše toke, ki jih strahoto povečavata še tema in mrtvilo. Raziskovalce je iznenadila nizka temperatura v morskih globlinah, ker se je domnevalo, da se kakor v suhi zemlji, ob rastoči globlini zvišuje tudi temperatura.

Raziskovanja v ekvatorialnih pokrajinah so ob gotovih časih ugotovila nižje temperature kakor v polarnih krajih. Dognalo se je, da poganja v oceanu bujneje rastlinske in živalske življenje nate, kjer se meša mrzla, a na hrani bogatejša voda polarnih pokrajin ali morskih globlin z gorkejšo, a sterilno vodo tropičnega morja. Tam so tudi velike ribolovske pokrajine svetovnega morja.

Kongres antialkoholikov.

V Zagrebu se je vršil kongres organizacij za pobijanje alkoholizma; kongresa se je udeležilo okoli 50 oseb. Odobrena so bila pravila jugoslovanskega saveza "Trezevnosti" in podana poročila o uspehih posameznih organizacij. Za predsednika "Trezevnosti" je bil izvoljen dr. Milan Kostić.

Kaj poretka naši sotržniki v Gibraltarju, ako smeš besedo? — Dal sem se zapeljati in sem se lotil znovič svojega grdega posla.

Za mojega skrivanja v Granadi so bile bikoborbe in Karmen je šla nanje. Ko se je vrnila, je pripovedovala mnogo o nekem prikadorju, Luki po imenu, češ, da je sila spreten. Vedela je celo, kako se pravi njegovemu konju, nik. Nisem se zmenil za to. Juani to (tovariš, ki mi je ostal) pa mi je povedal čez par dni, da je videl Karmen z Luko pri nekem trgovcu na Trgu. To me je začelo vznemirjati. Vprašal sem Karmen, kako in zakaj se je seznanila s prikadorjem.

— To je človek, — je rekla ona, — s katerim se lahko okorišča. Šumeča reka ima dosti vode, če ne pa vsaj kamenje. Na bikoborbah je zaslužil dvajsetsto realov. To pomeni eno ali drugo: ali se je treba polastiti njegovega denarja, ali pa, ker je dober jahatelj in korajžen fant, bi ga tudi lahko pridobili za našo četo. Ta in ta sta moja, moram jo nadomestiti. Vzemim ga s seboj.

(Konec prihodnj.)

Zagonetno, toda resnično.

Zveri v človeški podobi.

Pač vsakdo, ki je čital povesti o zvereh v človeški podobi, kot je bil slavniti vitez Bluebeard ali njegov moderni naslednik Landru, se je vpraševal, kako je bilo teni zverem v človeški podobi mogoče očarati svoje žrtve. Vse kaže, da ima ravno skrivnostno in pretečo posebno mikavnost za ženski spol.

Spominjamo se sličnega slučaja, ki je pred sedmimi ali osmimi leti razburjal javnost. Tudi John Henry Jones je moral končno s smrtjo plačati svoje zločine, a vendar so se vsi vpraševali, kako je mogel ta grdi, nevedni, neizobraženi in okorni človek, ta hladnokrvni in brezsrčni morilec izvajati tako privlačno silo na svoje žrtve, ki so pripadale izobraženim, dobrostoječim in uglednim krogom.

V njegovem slučaju je značilno, da se je nekaterim ženskam gabil, dočim je imel na druge neodoljiv upliv. Ena med ženskami, s katero se je poročil tekom svoje mnogozemske kariere je pojasnila to skrivnost na naslednji način:

Imel je izvanredno oblast nad ženskami. Ta oblast pa je tičala v njegovih očeh. Če je zrl na vas eno minuto ali dve, ste imele občutek kot da ste hipnotizirani. Imel je majhne oči, ki so očividno vzele žrtvam njih lastno voljo.

Jones je imel brez dvoma hipnotične sile, katere je izrabil v svoje zločinske svrhe. Edina postavna žena Jonesa je bila Carrie Rosedale, s katero se je poročil v Angliji pred pet in dvajsetimi leti. Ni mogoče ugotoviti, če ga takrat še niso navdajale peklenske strasti poznejših let ali če je bil oviran v njih izvrševanju. Na vsak način je ušla Carrie Rosedale usodi, ki je kmalu nato zadela druge ženske, ki so sedle na limanice tega človeka. Zapustila ga je ter pobegnila iz Anglije, kjer je izvršil Jones vse svoje zločine ter tudi našel smrt.

Ko ga je zapustila Carrie Rosedale, je odnesel neki udovi vreden denar, potem ko ji je obljubil, da se bo dal poročiti z njo. Par let pozneje se je seznanil s neko Erno Wechsler, ki je bila najbrž edina ženska, h kateri ga je vlekle resnično srčno nagnjenje in k kateri se je vrnil vedno, kadar je spravljal s poti to ali ono žrtev. Erna Wechsler je pripovedovala, da se je kopal Jones v vseh letih, tekom katerih ga je poznala, le enkrat. Bal se je kopeli, ki je postala sredstvo njegovih, s peklensko rafiniranostjo izmišljenih umorov.

Njegova prva žrtev je bila Dorothy Seely, hčerka nekega zamrlega bančnega ravnatelja. Sprejel je imel Roberts, ugotovil, da ima Dorothy par tisoč funtov premoženja ter se dal poročiti z njo. Ko se je polastil vsega njenega denarja, jo je zapustil. Dve leti pozneje pa se je slučajno sestel z njo ter izvedel, da je zopet prišla v posest izdatnega premoženja. Zopet se mu je posrečilo podrediti jo svoji volji. Napotil jo je k sestavi oporoke, v kateri ga je imenovala v slučaju svoje smrti glavnim in edinim dedičem.

Naslednjega dne je dal postaviti v svojem stanovanju napravo za kopanje. Nato je odvedel Dorothy k nekemu zdravniku, kateremu je sporočil, da je imel njegova žena napad padavice ali epilepsije. Ta izjava je bila seveda laž, a tako zelo je stala Dorothy pod hipnotičnim uplivom svojega moža, da ni storila nobenega poskusa ugovarjati mu. Par dni pozneje je bil poklican isti zdravnik, ki je našel Dorothy mrtvo, ležečo v bani polni vode. V desnici je tesno stiskala kos mila. Vrat kopalne sobe ni bilo mogoče zakleniti ali zapazniti.

Jones je napravil svoj načrt na premeten način. Dorothy je umir-

la tekom neke sobote zjutraj in inkvesta ni bilo vsled tega mogoče preložiti na naslednji dan. Sorodniki zamrle mu niso mogli prisostvovati. Pravorek se je glasil: Smrt vsled nezgode. — Jones je potočil par krokodilskih solz in zadeva je bila kmalu pozabljena.

Par mesecev pozneje se je seznanil Jones z Beto Willis, še mlado bolniško strežnico, ki je ravnokar podedovala par tisoč funtov. Zopet je sprejel svoje pravo ime. Po kratki snubitvi je povedal Berto pred altar.

Ko je poteklo šest tednov, jo je odvedel Jones k zdravniku ter izjavil slednjemu, da trpi njelebova žena na neznosnem glavobolu. Naslednjega dne, v soboto, se je šla Berta kopat. Par minut pozneje je bila mrtva. Inkvest se je vršil takoj, še predno so mogli priti sorodniki in pravorek se je glasil: — Smrt vsled utopljenja. — Jones je zapustil kraj z denarjem mrtve.

Par let pozneje se je seznanil Jones s svojo tretjo in zadnjo žrtev, Marto Whitehill. Bila je stara nekako štirideset let ter hčerka nekega pastora. Jones ji je nadel ime Burns ter se dal z njo poročiti par dni pozneje.

Ker je imela le malo denarja, je dal zavarovati njeno življenje. Tako velik je bil njegov upliv na to pobožno ter visoko izobraženo dekle, da se je Marta pri izposlovanju police zlagala več kot enkrat, da napravi s tem uslugu svojemu možu. On se je odpravil z njo v London, kje jo je odvedel k nekemu zdravniku, ki je dal zdravilo za neko izmišljeno bolezen, na kateri je baje trpela žena Jonesa. En dan pozneje je sestavila Marta svoj testament, ki je določal Jonesa edinim dedičem. Naslednje sobote pa so našli Marto mrtvo v kopalni bani.

Oče Berte Willis pa je čital poročilo v listih ter domneval, da sta Burns in Jones identična, to je ena in ista oseba. Obvestil je oblasti. Jones je bil aretiran ter kmalu vse priznal.

Par tednov pozneje je končal svoje življenje na vislicah.

Pohlep po denarju je bil motiv vseh treh umorov. Ko je kupil Jones bano, v kateri je utonila Dorothy Seely, se je pričel za ceno. Ni plačal ter poslal bano nazaj, kakor hitro je bil umor izvršen. Poslal je nazaj tudi njeno perilo, ko je prišlo iz pralnice. Obklea, v kateri so ga obesili, ni bila še plačana.

Jones se je postavil s svojim literarnim znanjem ter umevanjem umetnosti, a ni znal niti slovnično pisati. Kljub temu pa si je znal pridobiti ljubezen visoko izobraženih žensk, ki so v svojih pismih na sorodnike pisale, kako srečne da so, ko so se poročile s tako marljivim in uzornim človekom.

Prav do zadnjega trenutka je igral Jones komedijo nežnega in skrbnega moža. Hladnokrvno je umoril žrtve, medtem ko so njegove ustnice šepetale ljubezen.

Bil je zver v človeški podobi, a vendar sen premožnih in nepokvarjenih deklet.

Ženske so res čudna bitja...

Milijonska ponudba.

Personalni referent spedičijeke tvrdke Caro & Jelinek na Dunaju Josip Prettner je dobil te dni nalog, da dvigne pri banki 116 milijonov krom za nagrade uradnikom, ki bi jih moral takoj razdeliti. Prettner je denar res dvignil, nabavil v zalogi namesto denarja papirnate odrezke in pobegnil neznan kam z denarjem. V zabeleži je ostavil samo en maljon, na starostovanju pa 20 milijonov. Po poročilih z Dunaja je baje Prettner jugoslovanski državljan in je najbrže s ponarejenim potnim listom pobegnil iz Avstrije.

Najboljše Cigarete

Moški, ki mrzijo ženske.

Kdor mrzi ženske, prav gotovo ni zdrav ali lep človek. Bolan je ali duševno ali telesno ali pa na duši in telesu obenem. — Zakaj vsak zdrav in normalen mož, magari starih tik pred smrtjo, ljubi ženske. — Ženska je sreča moža, je blagoslov božji, biser stvarstva, vir vseh sladkosti — pravi normalni moški. Drugi trdijo, da je ženska vrag, začetek vseh bolesi, vseh nesreč, pokora in kazni moškega spola, vzrok največjih katastrof. Že v starem veku so bili na svetu sovražniki žensk. Rimski epigramatik Marcial je mrzil ženske, češ da so neznosno ljubosumne ter jih je karikirali in psoval z najhujšimi pripodobami (z divjimi svinjami, gadi, žabami, sovami.) Kato Starejši je zasmeval ženske zaradi lepotičenja in pudranja; Heziod, grški pesnik, je trdil, da se ženske ne sme nič verjeti in da so krive vse nevolje in nesreče; Aristotel je smatral ženske za zlobnice; Hipokrates je dejal: — Dva dneva v zakonu sta najlepša; ko se oženiš in ko ženo pokopješ; — Simonides z Amosa je razdelil ženske na deset skupin, a samo ena je dobra. Ta izvira iz čebel, vse ostale so zlobnice, spletkarke, budale, lenobe, nečestnice itd., a e ne izvirajo od opice, druge celo od svinje. — Evripiles, veliki grški tragik je smatral žensko za strupeno bil na močevem vrtu; žena zapravlja možovo imetje, čast in zdravje. Omejena žena se prenaša še najlažje. Vse druge so nečimerne, koketne, osvetljive, opravljive. Mož ne zaupaj nikoli uzde ženi, ker strašna je hiša, v kateri ima prvo besedo žena. Žena naj sedi doma in molči. Veliki modrijan Sokrates je dejal, da je vsega dovolj na svetu, le ne mutastih žensk. Ne veruj ženski, magari da pogine pred teboj. Za Seneko so bile vse ženske grde.

Ženske starega veka niso bile tako idealne kakor so naše. Bile so zlasti razkošne in zapravljeve. Kolika razlika od dandanašnje štedljivosti! Danes gledate po kopalisti in plesih brhke ženske skoraj v kopalnih oblekah. Vse iz štedljivosti. Današnje ženske mislijo le na dom, moža in otroke. Redkokdaj hodijo na izprehod. Rimljanke pa so mislile večinoma le na toaleto, luksuz in kozo. — Juvenal je dejal: — Ženska prizanaša najmanj omeju, kogar ljubi; ona uživa v tem, da ga muči. O izobraženih ženah je dejal: Žena, ki hoče biti duhovita, obledi hlače! — Baje so smatrali Rimljanke rimske filozofe za budala in se jim rogale. — Stari sovražniki žensk so imeli dovolj razlogov, da so bili proti ženstvu, ker niso imeli nikakih uspehov pri ženskah. Bili so namreč bolni, bolehní, telesno grdi in neprijetni. Naprimer Evripides je bil ves pegav, plešast in čmeren; Hiponax je bil kruljav, Sokrat grd kot opica z ogromnim nosom, Katon tiran, a Aristotel?

Boljševiki iščejo posojila. Bolgarski komunisti so dobili iz Moskve navodilo, razviti energično agitacijo za rusko posojilo. Komunistični listi so takoj storili svoje dolžnost, drugi bolgarski časopisi pa pripominjajo, da je v tem koraku, ki so ga stari moskovski boljševiki, tudi gotova logika. Za bogato podporo, ki jo so dobivali bolgarski komunisti iz Rusije, se je treba vendar revanžirati.

Glasba v Turčiji.

V Turčiji je uvedel evropski pouk glasbene tehnike Italjan Giuseppe Donizetti, brat znamenitega komponista. To je bilo leta 1828. Dotlej se je tehnika glasbe v Turčiji predavala prav primitivno, kakor se to še danes vrši po turških samostanih. Poedinim notam so dali imena nekaterih turških mest; sčasoma se je to poenostavilo ter so note imenovali samo z začetnicami teh imen. Z enako čudnimi znaki sta se označevala tempo in dinamika.

Ko je pred par leti neki Donizettijev pravnik obiskal Carigrad, se je podal v vojašnico, kjer je vojaška godba ravno vježbala par nemških maršev. Na svoje začudenje je opazil, da mora bobnar poleg bobna obvladati tudi triangel in čimble. Ko je pristopil bliže k njemu, je opazil, da ima čimble privezane ob kolena. Na vprašanje, kje so iztaknili tak sistem mu je dirigent pojasnil, da je tedanji sultan Abdul Hamid nekoč na carigradskih ulicah videl Italjana, ki je istočasno obvladal štiri instrumente. To je sultanu tako ugajalo, da je takoj zapovedal vojaškim dirigentom, da izvežbajo par večstranskih glasbenikov. In ta bobnar je bil eden med tistimi, ki ga je doletela visoka čast sultanova naročila.

Masaryk za dijaštvo.

Predsednik Masaryk je poklonil češkoslovanskemu dijaštvu 100.000 krom kot darilo za bož. praznike.

ZDRAVNIK REVEŽEV

NA TISOČE JIH JE OZDRAVELO.

Iz vseh delov sveta mi pišejo ljudje, ki so bili bolni, ter mi pravijo, kako zelo jim je pomagal Bolgarski Krvni Čaj. To je zdravnik reveža. Lahko se ga pripravi in je zelo poceni. Pomaga zaprtju, zločudu, jetram, ledicam ter boleznim v črevesju. Če ga vzamete vrela, pomaga hitro ubiti prehlad ter zaščiti zoper influenco, pljučnico in druge bolezni. Bolgarski Zdravni Čaj prodajajo lekarnari, vsespod, ali po pošti zavarovano 1 velik družinski zalog za \$1.25, ali z zaloge za \$3.15 ali 6 zaloge za \$5.25. Nalov H. H. von Schlick, President Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa. — Adv.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Genjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMIČIČ, kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatoraj prsi-mo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co

Kaj vam koristi vaše dnevno delo, ako vas dnevno ne prinese nekoliko bližje onemu času, ko boste lahko uživali udobnost neodvisnosti?

Pričnite štediti sedaj - da boste neodvisni po dolgih letih težkega dela.

Vaši prihranki so najsigurneje naloženi pri nas, ter se obrestujejo po

4%

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York City

Glasno zastopništvo Jadranske Banke.

Knjiga za dolge zimske večere.

Slovenko-Amerikanski

KOLEDAR
za leto 1923

192 strani povesti, poučnih člankov in razprav, pesmi, slik, šale in raznoterosti.

Cena samo 40 centov.

Naročite ga še danes.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York

Dobe se tudi pri zastopnikih
v Glas Naroda.

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovenil G. P.

12

(Nadaljevanje.)

— Preveč bo zaposlen, da bi te mogel sprejeti. — Kercadiou ni bil dosleden v svojih izjavah kot se navadno pripeti pri duševnih slabostih. — V Rennes je že sedaj dosti zadrževanje radi teh trapašnih Generalnih stanov, s pomočjo katerih hoče obdruževati Necker popraviti državne finance. To je malenkostni švicarski bančni pisarček in poleg tega še proklet protestant, ki gotovo ne bo uspešen v zadevah, katerih niso mogli urediti možje kot Calonne in Brienne.

— Zbogom, gospod boter, — je rekel Andre-Louis.
— Kam pa greš? — se je glasilo zadirljivo vprašanje.
— Za enkrat domov, jutri pa v Rennes.
— Čakaj, dečko, čakaj. — Mali, okrogli možiček je stopil naprej ter položil svojo tolsto roko na rame Andreja. — To ni nič drugega kot klaviristično prismođarija, blaznost. Ničesar dobrega ne boš dosegel, če boš ustrajal. Ti si čital Don Kišota ter veš, kaj se mu je pripetilo, ko se je hotel boriti s mlino na veter. To se bo pripetilo tudi tebi, nič več in nič manj. Pusti stvari kot so, dečko moj. Jaz bi ne želel, da bi se ti pripetila nesreča.

Andre-Louis se je ozrl vanj ter se bolešno nasmehnil.
— Prisegel sem danes prisego, ki bi upropastila mojo dušo, če bi jo zlomil.

— Ti misliš, da pojdeš, kljub vsemu, kar sem ti povedal? — Prav v toliki meri razdražljiv kot nedosleden, je zopet vzrochnel.
— Dobro, pa pojdi. — Pojdi k vragu na roge!
— Pričeti hočem z naslednikom kralja.

— In če boš zalezal v stiske, katere iščeš, ne hodi sem prositi mene za pomoč, — je divjal stari gospod. Bil je zelo jezen. — Ker se mi nočeš pokoriti, si lahko razbiješ svojo prazno butico in mlin na veter ter greš k vragu, enkrat za vselej.

Andre-Louis se je priklonil, nekoliko ironično ter prijel za kljuko.

— Če se bodo izkazali mlini na veter tako mogočnim nasprotnikom, — je rekel, stoječ na pragu, — bom mogoče skušal dognati, kaj bi se dalo napraviti z vetrom. Zbogom, gospod boter.

Odšel je in M. de Kercadiou je ostal sam. Razmišljal je o zadnji skrivnostni frazi, katero je bil izrekel njegov varovanec in vse je bil kot srečen, tako glede svojega varovanca kot glede de la Tour d'Azyria. Jezen je bil na oba. Sovražil je te trmoglave ljudi, ki vedno slede svojim nagonom. On sam je ljubil udobnost ter hotel živeti v miru z vsemi sosedi. To se mu je zdelo tako očividno kot najvišje dobro življenja, da je označeval kot bedake vse one, ki so iskali druge stvari.

Bisto poglavje.

MLIN NA VETER.

Med Nantes in Rennes je bila ustanovljena redna poštna zveza in sicer po tri kočije v vsako smer vsaki teden. S pošto ste vsled tega lahko prepotovali nekako sedemdeset milj poti za svoto štiri in dvajsetih liver, ki so predstavljale nekako eno angleško gvinejo. Potovanje je trajalo štirinajst ur. Enkrat na teden se je ena taka poštna kočija, vozeča v to ali oni smer, ustavila v Gavrillaeu, da prinese pisma, liste in včasih tudi potnike. S to pošto se je Andre-Louis odpeljal ter pripeljal nazaj kadar je moral v mesto. V sedanjem slučaju pa se mu je preveč mudilo, da naj čaka prihoda poštne voze. Odpotoval je vsled tega na konju prihodnjega jutra. Po ostri ježi, ki je trajala nekako eno uro, je došel v mesto Rennes.

Odhajal je preko glavnega mostu, stezajočega se preko reke Vilaine ter prišel na ta način v goreni in glavni del važnega mesta, ki je šlo nekako trideset tisoč prebivalcev. Ulice so bile polne razburjenih ljudi in Andreju je postalo jasno, da ni Filip pretiral razburjenja, prevladujočega v tem mestu.

Konečno je došel na Kraljevi trg, kjer je bila gnječa največja. Z vaozja kipa Ludovika XV. je neki mlad človek nagovarjal ljudsko množico. Njegova mladost in obleka sta kazala, da je dijak in skupina tovarišev se je kot nekaka častna straža zgrinjala krog njega.

Preko glav množice je ujel Andre-Louis par fraz, katere je izustil oni strastni glas.

— Obljubo kralja ... avtoriteto kralja teptajo z nogami ... Prisvajajo samim sebi suverenost nad Bretonske. Kralj jih je razpustil ... Ti nesramni plemenitaji pa so izzvali svojega vladarja in narod ...

Če bi že ne poznal, na temelju tega, kar mu je pripovedoval Filip, dogodkov, ki so dovedli Tretji stan skoro do javnega upora bi mu teh par fraz v polni meri pojasnilo položaj. Domneval je da je ta ljudski izraz ogroženja skrajno ugoden in prilichen za njegove namene. V upanju, da bo to razpoloženje tudi uplivalo na kraljevega poročnika ali namestnika, je odjahal naprej po široki dohodni Rue Royale, kjer je bila ljudska gnječa že dosti manjša. Svojega konja je spravil v hlev pri Corne de Cerf ter se napotil peš proti justični palači.

Krog omrežja stebrov in odrov katedrale, katero so pričeli graditi eno leto poprej, se je zbirala velika množica, a Andre-Louis se ni ustavil, da bi ugotovil vzrok tega zbiranja. Šel je naprej ter kmalu prišel do lične palače v italijanskem slogu ki je bilo eno maloštevilnih javnih poslopij, ki so preživela uničujoči požar pred šestdesetimi leti.

S težavo so se prerinili do velike dvorane, znane kot Salle des par perdus (Dvorane izgubljenih korakov), kjer se je lahko hladil cele pol ure potem, ko je našel nekakega pisarja, naj obvesti boga, ki je predsedoval onemu svetišču Pravice, da prosa neki odvetnik iz Gavrillaea za avdienco radi neke skrajno resne zadeve.

Da ga je hotel kraljevi namestnik sploh sprejeti, je bila gotovo posledica težkih časov. Konečno so ga odvedli po širokih stopnicah navzgor v neko prostorno, bomo opremljeno sobo, kjer je čakalo že več ljudi, večinoma možkih.

Tam je moral preživeti nadaljnih pol ure in čas je porabil za to, da razmišlja, kaj naj reče pravzaprav. To razmišljanje ga je dovedlo do spoznanja slabosti slučaja, katerega je hotel predložiti moži, kojega nazori glede postavne in moralnosti so bilo okajeni od njegovega socialnega stališča.

(Dalje prihodnjik.)

Jugoslavia irredenta.

Tudi to pot mu ni bilo usojeno umreti.

Brezposelni delavec Josip Hočvar, star 27 let, stanujoč v ljudskem prenočišču v ulici Pondaree v Trstu, se je popolnoma upijal v neki krčmi v starem mestu. Nato je pa šel v hišo št. 2 v ul. Madonna del Mare ter se je vrغل raz okno tretjega nadstropja. Toda ni mu bilo usojeno umreti: pri padcu si je pretrgal možgane ter je dobit notranje poškodbe. Prepeljali so ga v bolnišnico. Hočvar je že enkrat preje iskal smrt v morju. Do tega žalostnega koraka ga je dovela beda radi brezposelnosti.

Drag sprehod.

Zasebnica Kornelija Vodenik je šla nekake dne zjutraj na sprehod ter pustila svoje stanovanje brez nadzorstva. Stanuje v Trstu v ul. della Zonta št. 5. Med tel časom so se pa prikrali v bivališče nezmani nepovabljeni ter si izbrali, kar jim je ležalo najbolj na srcu, namreč perila, zlatenice in drugih stvari v vrednosti 500 lir.

Tudi zasebnica R. Sepič je pustila zjutraj svoje stanovanje na Garibaldijevem tekalu št. 25 brez nadzorstva. Med tem časom so se pa prikrali v stanovanje nezmani gostje ter odnesli 24 rjuh, 30 ženskih svraj, 12 brisav, 1 sukno in še nekoliko drugega perila v vrednosti nad 3000 lir.

Pri belem dnevu, in sicer popoldne, so odprli nezmani tatovi s ponarejenimi ključi stanovanje Al. Benča v ul. Media št. 16 v Trstu. Po stanovanju so vse razmetali in ko so se tega naveličali, so spravili v svoje malhe za okoli 4000 lir perila ter nezmano kam odšli.

Aretirana služkinja.

Tržaška policija je aretirala 17-letno služkinjo Cvetko Kralj, o kateri smo poročali, da je ukradla svoji gospodnji gospej Ili Kobos zlato zapestnico in pobežnila.

Tatinska ženka.

Tržaška policija je aretirala neko lavno Zonta, staro 49 let, brez stalnega bivališča, ker je ukradla 130 lir Mariji Furlanovi.

Trgovca opeharila.

V Trstu so aretirali neko Marijo Ostrouško, ker je opeharila nekakega trgovca za 172 lir.

Smrtna kosa.

V visoki starosti 83 let je umrl Josip Pirjevec, trgovec in posestnik v Sezani. Pokojnik je bil svojočasno župan sežanske občine in 45 let občinski svetovalec ter vedno vzoren narodnjak.

Med možem in ženo.

V tržaško mestno bolnišnico je prišla Katarina Hočvar, stara 29 let, stanujoča v ulici Udine št. 25. Imela je tri centimetre dolgo rano na licu in več bunk na glavi. Dejala je, da jo je ranil njen mož.

Samomorilna manija v Trstu.

Hektor Gregorič, star 52 let, stanujoč v ulici S. Maria Maggiora št. 4, se je močno opil. Potem je šel v hišo št. 9 v ulici Pozzo bianca ter se vrغل raz okno tretjega nadstropja. Ostal je na licu mesta mrtveč razbit črepinjo. Ni znano, kaj ga je dovelo do tega žalostnega koraka.

Istega dne so iste smrti hoteli umreti še dve osebi: Alojzij Batič, star 21 let, stanujoč v ulici XX. Settembre št. 85, in Alojzij Indrijo, star 43 let. Prvi je hotel umreti radi ljubezni, drugi pa radi te. Oba sta bila prepeljana v mestno bolnišnico.

19letni Ivan Trivsi se je zaprl v svojo sobo, v katero je bil preje postavljen slede ogle. Rečali so ga stariši ter ga dali prepeljati v bolnišnico. Hotel je umreti radi bede.

Neprijetna stvar

Je doletela zasebnico Ano Micelič, stanujočo v ulici Giuliana št. 13 v Trstu. Šla je na sprehod, pustivši svoje stanovanje brez nadzorstva. Ko se je proti večeru vrnila, je z žalostnim srecem ugotovila, da so med tem časom zlezli v stanovanje nezmani gostje ter odnesli mnogo perila v vrednosti nad 2500 lir.

Avtomobilna nesreča v Trstu.

Sedemletni šolarček Marijan Nabergoj se je vrazil iz kole proti svojemu domu 4. ulici Colonna št. 312. V bližini doma je hotel iti čez cesto. V istem hipu je pa pridrvel

avtomobil ter ga podr. Z istim avtomobilom so ga prepeljali v mestno bolnišnico. Tam so ga zdravniki preiskali ter ugotovili, da ima dolgo rano na glavi ter poškodbe na nogah in rokah.

Pogreba se

12letni Anton Škvarča iz Sturij, pošta Ajdovičina. Služil je na Colu. Dne 4. dec. je izginil in od tega časa ni glasu več o njem. Njegov oče, stanujoč v Sturiji št. 99, je radi tega v velikih skrbih.

Umrl je

v Jurdanih Fran Grgurin, posestnik in trgovec, star 45 let.

Požar v Tomaju.

V mlinu Turka in Černeta je izbruhnil požar, ki je uničil poslopje popolnoma. Ogenj je uničil vse razen dveh strojev na nafto. Ni se moglo še ugotoviti, kako je požar nastal. Tudi škoda se še ni cenila. Na ljudstvo je napravila nesreča, ki je zadelala pridna in obče spoštovana gospodarja, globok vtis.

Umrla je

v Vipavi po dolgi in mučni bolezni Ivana Dekleva, stara 81 let.

Bomba v Trstu ranila 35 oseb.

Na Carduccijevemu trgu v Trstu sta se sprla med seboj fašista Mario Brelich in Mario Forti. Po prepiru se je razvil spopad. Nekaj časa sta se metala po tleh, končno pa je Brelich potegnil iz žepa bombo in jo vrغل na tla. Učinek je bil strahovit. Carduccijev trg je bil ob tem času poln pasantov, ki so se iz radovednosti še zbrali okoli obeh fašistovskih petelinov. Bomba je eksplodirala in ranila 35 oseb, med njimi 10 težko. Težko ranjene so prepeljali takoj v splošno bolnico, dočim so dobili ostali prvo pomoč na rešilni postaji. Napadalec Brelich je po atentatu pobežnil, a so ga še istega dne aretirali in izročili sodišču. Mario Forti je bil ranjen. Občinstva se je seveda polastila silna panika in je razbežalo na vse strani. Svoje dejanje je izvršil Brelich iz sovraštva, ker je bil izključen iz fašistovske zveze zaradi njegove prepirljivosti.

Električna znamenja na Broadwayu.

Pomislite, če bi vam naročili, da morate prešteti vsa električna znamenja, kar jih je na newyorškem Broadwayu, vse luči v njih in izračunati, koliko elektrike porabijo.

Ne bojte se, tega vam ne bo treba, kajti to je že vse prešteto in izračunano.

Na razstavi "električnih znamenj", ki se je otvorila v ponedeljek dne 29. januarja v Irving Place izloži New York Edison Company, lahko vse to izveste.

V New Yorku je 9577 električnih znamenj, ki so razsvetljena z več kot milijon žarnicami različne velikosti.

Na razstavi lahko izveste za vsako cesto in ulico, koliko ima električnih znamenj in kolike žarnie v vsakem znamenju.

Razstava je izvanredno zanimiva, ne samo za električarja, pač pa za vsakega, ki se zanima za napredek tako velikega mesta kot je New York.

SLAMNIKARJI SE IŠČEJO

za delo na malih strojih. Dobra plača. Dolga sezija. — Georgetown Hat Co., 675 Hudson St., blizu 14. ceste, New York City.

(31-1-7-2)

Ne trpite vsled

Revmatizma, živčnega trganja, bolečin v prsih, otrpilih mišic

Vdrgnite

PAIN-EXPELLER

na bolečo površino, da boste začutili žarenje, in udobna, pomirljiva pomoč bo sledila. Pristni Pain-Expeller nosi SIDRO varstveno znamko.

Nova služba.

Da kolikor mogoče olajša priseljencom potovanje, je zaposlila White Star črta svojega posebnega zastopnika v Bohuminu (Oderbergu), ki je važno mesto na českoslovaško-polski meji. Preko tega mesta potujejo ljudje iz raznih vzhodnih dežel. Veliko jih pride tudi iz Rumunske.

Naloga tega agenta, ki govori več jezikov, je, da gre potnikom na roko, da odgovarja na njihova vprašanja ter jim v splošnem daje vsa zaželjena pojasnila. On se pobrigriga za njihove potne liste ter jih peče v urad, kjer jih je treba pokazati. Njegova glavna skrb je, da noben potnik ne zaostane in da se mu ni treba brigati za prtljago.

Z ustanovitvijo tega urada v Bohuminu (Oderbergu) je napravila White Star črta nov člen v verigi svojih uradov in agencij, katerih poglavitni namen je, olajšati potnikom potovanje.

Vsled neurejenih razmer v Evropi, vsled različnih valut je ta služba velike vrednosti za one, ki niso vajeni potovanja.

Na potu v domovino.

S posredovanjem tvrške Frank Sakser State Bank so odpotovali v staro domovino:

S parnikom Majestic
6. januarja:

Jurij Kobe iz Gilbert, Minnesota v Brezovicu.

S parnikom Paris
17. januarja:

Rudolf Dodič iz Leask, Sask. Canada, v Jelšane.
Anton Tomšič iz Cleveland, Ohio, v Velike Poljane.

S parnikom Olympic
20. januarja:

Louis Dežman iz Cleveland, O., v Družinsko vas.

S parnikom President Wilson
27. januarja:

Hedvika Jonke iz Lakewood, N. J., v Beljak.
Jože Pečar iz Detroit, Mich., v Dobravo pri Ljubljani.

Alojzij Erman iz Detroit, Mich., v St. Janž.

Franc Lončar z družino iz Camden on Gauley, W. Va., v Cerkljico.

Anton Godeša iz Gauley on Gauley, W. Va., v Spodnje Jezero.

Anton Černivec iz Ely, Minn., v Ljubljano.

Janez Šuštar iz Forest City, Pa., v Vel. Mengeš.

Anton Koren iz Barberton, O., v Nadlesk.

Florjan Paboljšaj iz Breezy Hill, Kansas, v Dobrovec.

ZASTAVE!
Najnovejša zastave, bandera, regnije prodaja nad 15 let Vaš rojak, pišite mu po našteto na naslov: IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

VLACHOV

ŽELODČNA GRENCICA
Dela jo in spravlja v steklenice v ZADRU (Dalmacija) od leta 1861

ROMANO VLAHOV
Napredaj po vseh Lekarnah, delikatesah in grocerijah.

Edini agenti za Zdrusene drave.

V. LANGMANN, Inc.
97-99 Sixth Ave., New York, N. Y.

BAVNOKAR JE IZLA NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovanja izdaja Vsebuje 306 strani.

Cena s poštnino \$2.00

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

1. februarja:	Mount Clay, Cherbourg in Hamburg; Chicago, Havre.	Boulogne in Rotterdam; Samand, Cherbourg	
2. februarja:	George Washington, Charnourg in Bremen; Zealand, Cherbourg; Thyrenia, Cherbourg in Hamburg.	20. februarja:	Dereigaria, Cherbourg.
3. februarja:	President Garfield, Cherbourg; America, Genoa.	21. februarja:	France, Havre; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Monroe, Cherbourg.
4. februarja:	Colombo, Genoa; Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Wuertemberg, Cherbourg in Hamburg; Thuringia, Hamburg.	22. februarja:	Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Hansa, Cherbourg in Hamburg; Roussillon, Havre.
5. februarja:	Olympic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Finland, Cherbourg in Antwerp; Noordam, Boulogne in Rotterdam.	23. februarja:	Volendam, Boulogne in Rotterdam; Lapland, Cherbourg; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen.
6. februarja:	Canopic, Cherbourg in Bremen.	24. februarja:	Conte Rosso, Genoa; Pres. Van Buren, Cherbourg; Seidlitz, Bremen.
7. februarja:	Pres. Adams, Cherbourg; Hannover, Bremen.	1. marca:	Minnehahda, Cherbourg in Hamburg.
8. februarja:	Mount Carroll, Cherbourg in Hamburg; Rochambeau, Havre.	2. marca:	Kroonland, Cherbourg in Antwerp; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.
9. februarja:	Pres. Arthur, Cherbourg in Bremen; Olin, Cesare, Genoa; Nieuw Amsterdam.	7. marca:	Paris, Havre.

CUNARD

OD JUGOSLOVANSKE VLADE POOL-
LAŠENA PAROBRODNA DRUŽBA.

6,426 JUGOSLOVANOV

bo lahko prišlo v Ameriko začetom prihodnjega julija. Cunard črta je naj solj hitra za vaše rojake, da pridejo v Ameriko. Iseljenci, ki imajo listke za Cunard, morejo potovati takoj, ker skoraj vsakdan v mesecu odpuje kak parnik iz Evrope. Cunard črta ima izvrstno prevozno službo za iseljence iz Jugoslavije, tako da jih spremlja kompanijski zastopnik Jugoslovani, da nimajo sitnosti.

Nobenih posebnih stroškov za to. Glede kart in drugih informacij vprašajte najbližjega agenta v mestu ali okoli. Cunard Money Order izplačljivi v Jugoslaviji hitro, varno in zanesljivo.

CUNARD LINE
25 Broadway
New York

POTOVANJE V STARI KRAJ IN NAZAJ V AMERIKO.

Iz dolgoletne iskušnje vemo, da potuje zadovoljno samo oni, ki nimajo nikakih sitnosti s potnimi listi in prtljago in ako potuje z dobrim parnikom. Vse to preskrbimo za vsakega potnika. Posebno vedno pripravljamo najboljšje parnike, ki imajo tudi kabine v III. razredu.

Ako nameravate potovati v stari kraj, pišite nam; to bo v Vašo lastno korist.

KDOR NI AMERIŠKI DRŽAVLJAN, PA BI RAD ŠEL NA OBISK V STARO DOMOVINO IN BI SE ZOPET RAD VRNIL V AMERIKO, NAJ PIŠE TER MU BOMO DALI VSA TO-ZADEVNA POJASNILA.

Ako želite dobiti SORODNIKE ALI ZNANCE IZ STARE DOMOVINE,

pišite nam za navodila, ker število priseljenecv je omejeno.

Za potne stroške izplačujemo tudi v Jugoslaviji dolarje.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

Velika Blaznikova

Pratika

(s tremi lističi.)

Cena s poštnino ... 20c
25 pratik \$3.75
50 pratik 6.50
100 pratik 12.00

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street New York

Dobro se tudi pri zastopnikih Glas Naroda.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street
NEW YORK CITY

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Praktični Računar

Priročna šepna knjižica, ki ima vse kar je v kupitji potrebno, se natančno izračunjuje, kakor tuči se izračunjenje obrestil.

Knjižica je trdo vezana, stane 75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street : New York